

ZARZĄDZENIE NR...4/2021

REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA

w Lublinie

z dnia 23. marca.... 2021 r.

w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Suśle Wzgórza”

Na podstawie art. 22 ust. 2 pkt. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 55 ze zm.),

zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustanawia się na okres 1 roku zadania ochronne dla rezerwatu przyrody „Suśle Wzgórza”, zwanego dalej „rezerwatem”.

§ 2. Zadania ochronne, o których mowa w § 1, obejmują:

- 1) identyfikację oraz ocenę istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków określonych w załączniku nr 1 do zarządzenia;
- 2) opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów oraz gatunków zwierząt, z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań określonych w załączniku nr 2 do zarządzenia.

§ 3. Obszar rezerwatu objęty jest ochroną czynną.

§ 4. Traci moc zarządzenie Nr 5/2020 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie z dnia 7 kwietnia 2020 r. w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody Suśle Wzgórza, w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Suśle Wzgórza”.

§ 5. Nadzór nad wykonaniem zarządzenia sprawuje Naczelnik Wydziału Spraw Terenowych III w Zamościu Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Lublinie.

§ 6. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska
w Lublinie
dr inż. Arkadiusz Iwaniuk

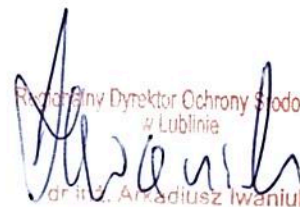
Załączniki
do zarządzenia nr. 4/2021

Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie
z dnia 23 marca 2021 r.

Załącznik nr 1

Identyfikacja oraz ocena istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków

Lp.	Identyfikacja oraz ocena istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych	Sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków
1.	Pogarszanie się warunków siedliskowych dla populacji susłów perełkowanych spowodowane sukcesją roślinności zielnej, drzew i krzewów oraz zalewaniem północnej części rezerwatu na skutek działalności bobrów europejskich.	Poprawa warunków siedliskowych poprzez utrzymanie użytkowania kośno-pastwiskowego siedliska oraz wykonanie prac niwelujących niekorzystne skutki działalności bobrów europejskich na obszarze rezerwatu.
2.	Przegęszczenie części miejscowej kolonii susłów perełkowanych prowadzące do znacznego ograniczenia arealów osobniczych, a następnie do ograniczenia płodności, co przy nasileniu tego zjawiska może powodować całkowite zahamowanie rozrodu.	Zmniejszenie przegęszczenia poprzez odłowienie i przesiedlenie części osobników.
3.	Nadmierny wzrost liczebności lokalnej populacji lisów zagrażający kolonii zwartej susła perełkowanego.	Redukcja liczebności lokalnej populacji lisów.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska
w Lublinie
dr inż. Arkadiusz Iwaniuk

Opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów oraz gatunków zwierząt z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar zadań ochronnych	Lokalizacja zadań ochronnych
1.	Wypas krów lub innych kopytnych zwierząt gospodarskich (owce, konie, kozy) na wybranych powierzchniach w obrębie rezerwatu w terminie od około 15 maja do około 31 sierpnia, w zależności od zasobności murawy pastwiskowej.	do 16 ha	Gmina: Dolhobyczów obręb: Chochłów działka o nr ewid. 89
	W zależności od intensywności prowadzonego wypasu dwu lub trzykrotne koszenie roślinności zielnej w okresie od 1 maja do 15 października, ze zgrabieniem, zebraniem i wywiezieniem skoszonej biomasy poza obręb rezerwatu.	do 16 ha w zależności od powierzchni prowadzonego wypasu	Gmina: Dolhobyczów obręb: Chochłów działka o nr ewid. 89
	Rozbiórka tam i żeremi wybudowanych przez bobry europejskie. Rozbiórkę tam i żeremi należy wykonywać w terminie: od 1 marca do 15 kwietnia albo od 1 sierpnia do 31 października. Udrażnianie rowu melioracyjnego. Usuwanie odrostów drzew i krzewów porastających rów melioracyjny. Uzupełnianie ubytków ziemnych w brzegach rowu melioracyjnego.	w zależności od potrzeb	Gmina: Dolhobyczów obręb: Chochłów działka o nr ewid. 89
2.	W przypadku zaistnienia miejscowych przegęszczeń susłów perelkowanych możliwy jest odlów do 40 osobników z miejsc najbardziej przegęszczonych w rezerwacie w celu reintrodukowania ich do kolonii zagrożonych wymarciem lub tych, gdzie wymarły.	do 5 ha	Gmina: Dolhobyczów obręb: Chochłów działka o nr ewid. 89
3.	Odstrzał lisów w lokalnej populacji.	do 20 szt.	Teren rezerwatu i w promieniu do 3 km od jego granic.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska
w Lublinie
A. Waniak
dr inż. Artur Waniak

UZASADNIENIE

do zarządzenia nr. 4/2021

Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie

z dnia 23.05.2021 r.

Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Suśle Wzgórza” wynika z art. 22 ust. 2 pkt. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 55 ze zm.), zgodnie z którym dla rezerwatów przyrody, do czasu ustanowienia planu ochrony regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia, w drodze zarządzenia, zadania ochronne.

Rezerwat przyrody „Suśle Wzgórza”, o powierzchni 27,11 ha, został utworzony na podstawie Zarządzenia Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dn. 11 grudnia 1995 r. w sprawie uznania za rezerwaty przyrody (M. P. z 1995 r. Nr 5, poz. 58). Celem ochrony jest zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych stanowiska susła perełkowanego.

Ze względu na występowanie susła perełkowanego, gatunku z Załącznika II Dyrektywy 92/43/EWG, na mocy rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz. U. z 2010 r. Nr 77, poz. 510) obszar rezerwatu objęty został ochroną w formie obszaru Natura 2000, jako obszar specjalnej ochrony siedlisk Suśle Wzgórza PLH060019.

Głównym zagrożeniem w rezerwacie jest zaniechanie kośno-pastwiskowego użytkowania, prowadzące do zarastania terenu roślinnością zielną, podrostem drzew i krzewów, co powoduje pogorszenie warunków siedliskowych dla susłów perełkowanych będących przedmiotem ochrony rezerwatu. Jednym z podstawowych warunków jakie musi spełniać siedlisko susła perełkowanego, gatunku dla którego bardzo ważne jest szerokie pole obserwacji, jest poza odpowiednim składem gatunkowym murawy, systematyczne utrzymywanie jej na niskim poziomie.

W związku z tym, dla zachowania walorów przyrodniczych rezerwatu, niezbędne jest prowadzenie czynnej ochrony polegającej na wypasie i koszeniu murawy. Wypasanie murawy należy prowadzić w oparciu o stado krów lub innych kopytnych zwierząt gospodarskich, których obsada zostanie dostosowana do powierzchni w oparciu o liczbę przeliczeniową, wg współczynnika przeliczania sztuk rzeczywistych na DJP. Przy wykonywaniu koszeń należy zachować odpowiednią wysokość murawy. Niedopuszczalne jest zbyt niskie koszenie prowadzące do niszczenia murawy lub pozostawienie trawy zbyt wysokiej. Jej wysokość po skoszeniu powinna być zbliżona do wysokości trawy po wypasie krów. Natomiast skoszona biomasa powinna zostać przesuszona i wywieziona poza teren rezerwatu.

Kolejnym zagrożeniem jakie pojawia się w rezerwacie są skutki działalności bobrów europejskich prowadzące do zalewania jego północnej części. W konsekwencji powoduje to pogorszenie warunków siedliskowych dla susłów perełkowanych będących przedmiotem ochrony rezerwatu. W związku z powyższym, dla zachowania walorów przyrodniczych rezerwatu, niezbędne jest wykonanie zabiegów ochrony czynnej

polegających na usuwaniu tam i żeremi bobra europejskiego. Ponadto zaplanowano udrażnianie rowu melioracyjnego przebiegającego przez rezerwat przyrody, usuwanie podrostów drzew i krzewów porastających przedmiotowy rów melioracyjny oraz uzupełnianie ubytków ziemnych w brzegach rowu melioracyjnego.

Izolacja siedliska w rezerwacie, w przypadku zaistnienia optymalnych warunków pogodowych (stabilna mroźna zima z pokrywą śnieżną oraz ciepły okres wiosenny) może prowadzić do miejscowych przegęszczeń lokalnej kolonii susłów perelkowanych, co powoduje przede wszystkim zmniejszenie powierzchni arealów osobniczych, a tym samym ograniczenie dostępu do pokarmu. Z tej przyczyny dochodzi do częstych konfliktów pomiędzy osobnikami, co w konsekwencji powoduje obniżenie płodności osobników, prowadzące nawet do całkowitego zahamowania rozrodu u samic. W związku z powyższym, aby przeciwdziałać ewentualnym tego typu negatywnym mechanizmom wewnątrzpopulacyjnym należy przeprowadzać odłowy susłów perelkowanych z miejsc o największym zagęszczeniu osobników i reintrodukować w przygotowane miejsca o odpowiednich warunkach siedliskowych.

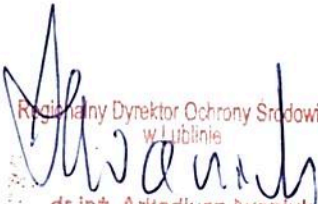
Również, w przypadku zaistnienia optymalnych warunków pogodowych (stabilna mroźna zima z pokrywą śnieżną oraz ciepły okres wiosenny) części miejscowej kolonii susłów perelkowanych zagraża przegęszczenie prowadzące do znacznego ograniczenia arealów osobniczych, a następnie do ograniczenia płodności, co przy nasileniu tego zjawiska może powodować całkowite zahamowanie rozrodu. W przypadku zaistnienia miejscowych przegęszczeń susłów perelkowanych możliwy jest odłów do 40 osobników z miejsc najbardziej przegęszczonych w rezerwacie, w celu reintrodukcji ich do kolonii zagrożonych wymarciem lub tych, gdzie wymarły.

W sąsiedztwie rezerwatu stwierdzono nadmierny wzrost liczebności lokalnej populacji lisów. Drapieżniki te zagrażają populacjom susła perelkowanego, szczególnie tym niewielkim i w związku z tym należy wykonać odstrzał lisów na terenie rezerwatu i w jego pobliżu.

Wykonanie zaplanowanych zabiegów przyczyni się do utrzymania w odpowiedniej liczebności lokalnej kolonii susłów perelkowanych oraz pozwoli na utrzymanie właściwego stanu ochrony przyrody w rezerwacie „Suśle Wzgórza”.

Zaplanowane zabiegi ochronne wpisują się w zadania ochronne obszaru Natura 2000 Suśle Wzgórza PLH060019 ustanowione Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie, z dnia 18 czerwca 2014 r., w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Suśle Wzgórza PLH060019 (Dz. Urz. woj. lubelskiego z dnia 3 lipca 2014 r. poz. 2330).

W ramach realizowanego projektu pn.: „Lubelska Natura 2000 – wdrażanie planów zadań ochronnych” POIS.02.04.00-00-0024/16, Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Lublinie posiada zapewnienie finansowania zadań ochronnych objętych niniejszym zarządzeniem, z wyjątkiem finansowania udrażniania rowu melioracyjnego, usuwania tam i żeremi oraz szkód wyrządzanych przez bobry europejskie.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska
w Lublinie
dr inż. Arkadiusz Iwaniuk